

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Bernardini Scardaeonii Patauini Presbyteri de Castitate Libri Septem

Scardeone, Bernardino

Venetiis, 1542

De maxima Dei benignitate, & clementia ad parcendum peccatoribus cap.
lxi

urn:nbn:de:hbz:466:1-30433

mo, in extremum te deducet æternæ damnationis discrimen obstruens misero tibi omnes aditus conuersionis.

De maxima Dei benignitate & clementia ad parcendum peccatoribus. Cap. LXI.

Valde profecto mirum est, tantam diffidentia pmerendæ uenię accidere cuiquã posse, ut unquã uel de sua emēdatione omnino desperet, uel de diuina clementia, & benignitate ullo pacto diffidat: quũ omnia possibilis sint credenti: dicatq; ipse dominus. Discite quid est. Misericordiam uolo, & non sacrificium. Non enim ueni uocare iustos, sed peccatores ad penitentiam. Atq; idem ipse alibi asseuerat, maius esse gaudium super uno peccatore pœnitentiam agente, q̄ supra nonaginta nouem iustos, qui non indigent pœnitentia. Et, non tam proprium est Dei ulcisci, quã parcere: nec tam pronum irasci, & exprobrare nobis, quã fecimus, q̄ misereri, & ignoscere. q̄ peccauimus. Cognouit dominus, inquit propheta signum nostrum, & recordatus est, quoniã puluis sumus, & ideo miseretur nostri. Non ne uis illa deperdita in deserto quæratur nonaginta nouẽ relicta: atq; inuenta demum pastoris humeris ad caulas cum gaudio reportatur? Non ne & dragma illa abscondita, ubi inuenta est, cum plausu, & exultatione uicinorũ tutiori loco reponitur? Quid est, q̄ quisq; pœnitentiã tarditati diffidat: aut commissorum ueniam ullo modo desperet? quum plane liqueat ex parabola redemptoris nostri Dei, nihil differre inter eos fratres, quorum alter a patre recedens portionem suam consumpserat uiuendo luxuriose: alter uero semper cū patre uixerat obsequiosus, & castus. Nam ubi ille conuersus ad patrem rediit, uenia statim impetrata, & stola, & anulo donatur: & receptus in partem hæreditatis, & æquatus alteri paternis rursum opibus fruitur. Et, n. sicut nihil prodest male uiuēti ante actæ uitæ probitas: sic nihil obest pie, pudiceq; uiuenti impudicitia præterita: quũ superueniens iustitia omnem prorsus labem uitæ prioris absterferit. Quid non

Matth. 9.
Lucæ. 15.

Lucæ. 15.
psal. 102.

Ibidem

Ibidem

DE RATIONE COERCEN. LIBID.

Matth. 20

Operandū uel sero ad poenitentiā cōuerso: quū et se totū
operari in uinea illa euāgelica, nihil minus mercedis acce-
perint q̄ matutini: nec ullū discrimē p̄mi fuerit inter eos,
q̄ p̄p̄si fuerant totius dici p̄odus, et estū: et eos q̄ uespi
ingressi uix satis cōeperant operari. Pares namq̄ sunt p̄
mi nouissimis, & nouissimi primis: et quo magis et spe-
randū sit sero cōuersis, ex diuino iudicio p̄miū dari cō-
ptū est iis, q̄ nouissimi uenerant ad laborē. Nō ē t̄ q̄re
si Petro si dimittere liceret fratri peccanti usq̄ septies: res-

Matth. 18

spōdit d̄s. Non dico tibi septies, sed usq̄ septuagies sep-
ties: numero. s. finito, p̄ infinito: Ut intelligatur, toties,
quoties q̄sq̄ peccauerit ei dimittendū esse, si poenitens.
Nemo ergo desperet si p̄lapsus fuerit aliq̄ in peccatū
posse amplius emundari: qm̄ nō est oīo mortiferū cade-
re: sed iacere p̄stratū. Quin et athletā post lapsum sur-
gentes, laurea s̄pe donatur: ut Vergilianus Entellus, de
quo poeta ait.

At non tardatus casu, neque territus heros.
Acrior ad pugnam redit: et uim suscitāt ira:
Tum pudor incendit uires, et conscia uirtus,
Præcipitem q̄; darē ardens agit æquore toto.
Hæc, n. solet esse agonis lex, nō ut nunq̄ agonista cadat;
sed ut nunq̄, quoquomodo hostili ui prematur, cedat ul-
teriori, reddatq̄ sese captiuū. Neq̄, n. si quis labatur, aut
cadat, p̄tinus est habēdus p̄ uictō: sed tm̄ q̄ iacet, ac sese
dedit. Potes ergo q̄sq̄ es, et milies lapsus surgere, et plu-
ries uulneratus euadere: tantū est, ut nō cōcidās aīo, et ti-
bi prorsus spē nō abscindas uincēdi. Sed si fortassis mi-
litiæ horreas nomē, tibi q̄ uideatur graue imitari milites,
æmulare saltē mercatores: quos s̄pe uidemus e pximo
naufragio uix satis siccos repetere maria, sperātes uetera
naufragii dāna, nouo lucri cōmodo resarcire. Aut et (si
magis placet) imitare ægrotātes, q̄ nunq̄ ita desperant, ut
reiiciāt medicamina: neq̄ ulla sibi unq̄ uideat̄ difficilis, aut
dura curatio, dūmodo pristinā eis restituat sanitatē: p̄ q̄
parati sunt et ferrū, et ignē p̄peti: nullis īp̄ensis, nullis do-
loribus territū. Itidē quoq̄ in ea re faciēdum est, oībus.

Quid n. tentādū atq; expiendū nō est collapsō, et iacētū
 in libidinibus fœdis, ut opportune ad mūdiciē et ualetu
 dinē pristinā reducatur: A pienda sunt expiatoribus ulce
 ra cūcta mortalia, eorūq; parēdū cōsiliis, nunq; cessandū
 à remediis, nunq; despandū de salute. Nullū nāq; crimē
 tā graue est, qđ p pœnitētiā in sacrosancti effusione san
 guinis Christi nō expietur. Audēdū est tantū modo nos
 bis, et aīs p̄nptis expiationis huius sacramēta sancto r̄
 tu p agenda: et q̄si cōcitatīs iusta qđā ira, in decepticem
 uoluptatē ueneris insurgēdū: sicut facere solent audaces
 gladiatores: q; ubi uulnerati sunt uiso cruore, nō mō nō
 p̄terresunt, uerū multo acrius in hostes insultant. Quid
 est q̄so q; q̄s q; desp̄are debeat posse ueniā impetrare pec
 catis, uiso Christi cruore p peccatis effuso: mō uelit pœ
 niterere culpārū: peccatū p̄relinq̄te: Dauid aduiterio et
 iunxit homicidiū, et in se reuersus obortis lachrymis do
 lens clamauit ad dñm, ut sui miseretur, et statim ueniā
 impetrauit. Magdalena post multos scortatores, obuol
 luta tādē Christi pedibus, flendo remissionē peccatorū
 oraculo uiuæ uocis ab eo est cōsecuta: et effecta mox ex
 peccatrice hospita saluatoris. Nō est opus lōgo ipis spa
 cio ad expiationem criminum respiscere uolētibus. La
 tro ferme mortēs de cruce petiit, ut sui tm̄ recordaretur
 dñs et meruit dulcissimū illud responsū. Hodie mecū
 eris in paradiso. Publicanus Matthæus è teloneo uocat
 statim Christi apostolus efficitur. Zachæus ad dñm con
 uersus, et male ablatorū restitutionē pollicens, ex tēplo
 meruit habere Christū hospite, quē uidēdi studio paulo
 ante sycomorū non puduerat ascēdere. Petrus ter nega
 uerat Christū, et peccati pœnitēs ueniā impetrata factus
 est p̄iceps apostolorū. Paulus p̄seq̄batur Christianos, et
 a dño correptus, ieiunās, et orans dignus fuit, ut uas ele
 ctionis diceretur. Nō ne ex sanctis quoque martyribus
 plerosque una ferme hora, et conuersos, et sanctifica
 tos legimus! Nullus itaque diffidat quorumcunque
 maiorum sibi conscius peccatorū, Si. n. quum inimici

2. TIMO. 2.

2. Reg. 11.

Lucæ. 7.

Lucæ. 23

Marci. 2.

Lucæ. 19

Mar. 14

Eiusdē. 16

Act. 9

DE RATIONE COERCEN. LIBID.

Roma. 5.

essemus (ut dicit Apostolus) reconciliati sumus Deo per mortem filii eius: multo magis reconciliati, salui erimus in uita ipsius.

De nimia cōfidētia ueniæ, & uitę lōgioris. Ca. LXII.
Sed missa faciamus hic exempla pœnitētium, quæ in hoc genere innumerabilia penē sunt: & attingamus, quod fortassis magis necessarium est meminisse, multos etiam temere confidentes, differendo conuersionem fuisse ab repentina, & improuisa morte deceptos. Non enim pauciores confidentia ueniæ solet perdere, q̄ desperatio: utraq; tamen æque perniciosa est, atq; iccirco æque etiam fugienda. Profecto tam pereit, qui uel nimium diuinæ clementiæ credunt, & procrasti natae emendationi temere confidunt: quam qui uel ob diffidentiam ueniæ uel ob incertitudinem immortalitatis post obitū de salute desperant. Desperatio siquidē ueniæ aut incertitudo immortalitatis non permittit hominem lapsum ad spem supernæ uitæ resurgere: confidentia uero nimia etiam stantem propellit in barathrum dānationis æternæ. Indurat nimis illa: emollit nimis ista: graue utrinq; malum: ita ut nihil omnino intersit hac uel illa pereas: quando utraq; dispari ratione sed æquali exitio trahat hominem impœnitentem ad mortem. Sūma ergo prudentia est non differre emendationem ad extremum uitæ diem, sed uti præsentis temporis momento: & quantum possumus reiectis, ac ablegatis procul uitiis, & peccatis, parere dominicis præceptis: & agere tēpestiue pœnitentiam. Euenire etenim solet ut homo eo tempore, in grauescente morbo, & morte appropinquāte, tum primum grauitatem sui criminis sentiat: & ueniā, quam tantopere antea præsumpserat, diffusus emendationis tarditate ac uitæ breuitate desperet. Neq; n. quis potest in tantis angustiis corporis positus, pro arbitrio abicere sensum doloris, & officii rationis intendere, & animæ salutē uacare. Quotus quisq; est q̄so qui in morte resipiscat, aut memor sit sui, Ecquis nā salutis suæ curā